

Jaarverslag 2019 Rekenkamercommissie gemeente Groningen

Inleiding

Hierbij biedt de Rekenkamer u het jaarverslag over 2019 aan, het eerste jaar van de (toen nog) RKC na de herindeling en daarmee ook in een nieuwe samenstelling. Na een oriëntatieperiode is een onderzoek naar het gemeentelijk kapbeleid opgestart, uitgevoerd en gepresenteerd en een onderzoek naar het onderhoud van Vensterscholen is inmiddels halverwege. Verder heeft de commissie een eigen onderzoeksprotocol vastgesteld en is er nagedacht over de toekomst van de rekenkamerfunctie in Groningen. Dit heeft geleid tot een besluit door de raad om per 1 februari 2020 over te stappen van een Rekenkamercommissie naar een Rekenkamer. Ook zal bij het voorjaarsdebat een discussie volgen over het uitbreiden van de ondersteuning van de Rekenkamer met een halve fte ten behoeve van een eigen onderzoeker.

Van de voorzitter: bewaking navolging aanbevelingen van onderzoeken uit de afgelopen jaren door de raad kan echt beter!

Wanneer de Rekenkamer(commissie) een onderzoeksrapport uitbrengt, gaat dit vrijwel altijd vergezeld van aanbevelingen die ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd. In vrijwel alle gevallen neemt de raad de aanbevelingen over. Dat betekent dat ze op dat moment van de raad zijn en dat het aan de raad is om erop toe te zien dat de aanbevelingen door het college van B&W worden opgevolgd. Ter ondersteuning hiervan is de afspraak met het college gemaakt dat over de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen wordt gerapporteerd in de voortgangsrapportages, die twee maal per jaar aan de raad worden gestuurd.

De Rekenkamer(commissie) heeft de indruk dat de uitvoering van aanbevelingen niet altijd actief ter hand wordt genomen en dat de raad niet altijd scherp in beeld heeft dat hij daar een rol in speelt. Bij recente onderzoeken naar passend onderwijs (2017) en de WMO (2018) heeft de Rekenkamercommissie aanbevelingen gedaan aan de raad om scherper te kunnen volgen wat de voortgang is bij de genoemde onderwerpen. Wat de aanbevelingen betreft kan de raad volgens de Rekenkamer(commissie) een actievere rol pakken en concreet aan

het college vragen wat er met bepaalde aanbevelingen is gebeurd, zoals bij het WMO-onderzoek: minder (dan de 68 huidige) indicatoren hanteren zodat de raad gericht op de hoofdlijnen van het beleid kan sturen en om de verantwoording te focussen op het doelbereik en de maatschappelijke effecten. Of zoals bij het passend onderwijs: de aanbeveling om de verbinding tussen schoolgebonden en wijkgebonden zorg te versterken, meer aandacht te schenken aan evaluatie en monitoring en de overlegstructuren voor de raad zichtbaar te maken. De Rekenkamercommissie doet de suggestie om als raad zelf het initiatief te nemen om genoemde onderwerpen te agenderen en het college van B&W te vragen om een notitie met de stand van zaken mbt de aanbevelingen aan te leveren. Op die wijze kan de raad meer dan tot nog toe gebruik maken van de rapporten van de Rekenkamer.

Onderzoek kapbeleid 'Beleid dat hout snijdt'

Op 17 december 2019 heeft de Rekenkamercommissie het onderzoek 'Beleid dat hout snijdt' naar het gemeentelijk kapbeleid aan de raad gepresenteerd. Dit onderzoek is uitgevoerd door twee externe leden van de Rekenkamercommissie. De commissie heeft drie elementen onderzocht: het huidige beleid met betrekking tot het behoud en kappen van bomen, gebaseerd op de regelingen van Ten Boer, Haren en Groningen, de werking van dat beleid en voorts de wijze waarop die werking in de praktijk wordt ervaren. De Rekenkamercommissie concludeert dat de bescherming van bomen bij ruimtelijke plannen vaak laat in beeld komt. Ook biedt de huidige regelgeving vrijwel geen ruimte voor maatwerk. De commissie ziet verder dat er de laatste tijd meer aandacht is voor de kwaliteit van het bomenbestand naast kwantitatieve compensatie in geval van bomenkap. Verder kan de communicatie over het bomenbestand en wat de gemeente wel en niet doet ten aanzien van bomenkap verbeterd worden en kan de gemeente ruimhartiger zijn in het onderhouden van contacten met belangengroepen voor wie het behoud van bomen belangrijk is. Het rapport bevat in totaal 20 aanbevelingen die allemaal door de raad zijn overgenomen in de raadsvergadering van 29 januari jl. Het betreffende rapport vindt u hier:

<https://gemeenteraad.groningen.nl/rekenkamer/Onderzoeksrapport-kapbeleid-december-2019.pdf>

Rondje langs de fracties

In het voorjaar van 2019 heeft de Rekenkamercommissie alle fracties bezocht om op te halen welke onderwerpen de fracties graag onderzocht zouden willen zien. Dat heeft een lange lijst opgeleverd van bijna zestig onderwerpen. De commissie heeft uit de onderwerpen een selectie gemaakt en op basis daarvan een voorlopige werklijst voor 2019 en 2020 opgesteld met onderzoeksonderwerpen die (mogelijk) door de commissie worden opgepakt: kapbeleid, onderhoud gemeentelijke gebouwen, bewindvoering, het binnenhalen van subsidies door de gemeente, jeugdhulp, (jongeren)huisvesting, en bedrijventerrein Westpoort. Daarnaast is er nog ruimte voor een onderzoek op verzoek van de raad of een vervolgonderzoek naar aanleiding van eerdere rapporten. Bij de nadere uitwerking van een onderwerp kan blijken dat de focus verschuift, dat het onderwerp nader gepreciseerd wordt of dat het qua timing beter is het onderwerp later uit te voeren. Stand van zaken is dat het onderzoek

kapbeleid in 2019 is afgerond, een onderzoek naar onderhoud Vensterscholen naar verwachting in april 2020 aan de raad zal worden aangeboden en de onderzoeken naar bewindvoering en binnenhalen van subsidies dit voorjaar worden opgestart.

Onderzoek naar de staat van onderhoud van de Vensterschoolgebouwen

Op verzoek van de raadsfracties heeft de Rekenkamercommissie een onderzoek naar het onderhoud van gemeentelijke gebouwen opgestart. Dit onderzoek richt zich specifiek op de gebouwen van de Vensterscholen, waar de gemeente belangrijke doelstellingen aan heeft verbonden. Voor het realiseren van die doelstellingen is de kwaliteit van de gebouwen erg belangrijk. Het onderzoek, dat wordt uitgevoerd door Metafoor vastgoed, richt zich op de vraag wat de staat van onderhoud is van de gebouwen waarin de Vensterscholen zijn gehuisvest, welke afspraken er bestaan tussen gemeente en gebruikers (en gebruikers onderling) over de verantwoordelijkheidsverdeling ten aanzien van het onderhoud en hoe deze verdeling in de praktijk wordt nagekomen. Het onderzoek loopt inmiddels enkele maanden en zal naar verwachting in april 2020 aan de raad worden aangeboden.

De transitie: van Rekenkamercommissie naar Rekenkamer

In 2019 heeft de Rekenkamercommissie nagedacht over de eigen toekomst. In de aanloop naar de herindeling is dit proces al op gang gekomen. Door de klankbordcommissie (bestaande uit leden van de drie voormalige gemeenten Groningen, Haren en Ten Boer) is toen besloten om nog een jaar met het oude Groningse model van een gemengde Rekenkamercommissie door te gaan. Het nadenken heeft geresulteerd in een raadsvoorstel om over te stappen naar een Rekenkamer, met alleen externe leden en met drie of vier raadsleden als adviseur. Met die keuze denken de leden invulling te kunnen geven aan een kleine slagvaardige Rekenkamer gericht op kwalitatief goed onderzoek, waarmee een stevige bijdrage kan worden geleverd aan de controlerende en kaderstellende rol van de raad, passend bij en recht doend aan omvang en betekenis van de nieuwe gemeente Groningen. Verder sluit dit ook aan bij het wetsvoorstel van de minister van Binnenlandse Zaken dat in 2019 naar de Tweede Kamer is gestuurd en dat erop gericht is dat gemeenten een Rekenkamer dienen te hebben met enkel externe leden. Ook heeft de commissie hierbij de wens geuit om de ondersteuning van de Rekenkamer uit te breiden met een halve fte voor een eigen onderzoeker, om zo slagvaardiger en professioneler te kunnen werken. Inmiddels heeft de raad eind januari 2020 ingestemd met de keuze voor een Rekenkamer en besloten om de afweging over uitbreiding met een onderzoeker mee te nemen bij het voorjaarsdebat 2020.

Samenstelling en budget / uitgaven RKC

De Rekenkamercommissie bestond in 2019 uit de externe leden Han Warmelink (tevens voorzitter, lid van de RKC Groningen sinds 2015), Hans van Mossevelde, Hans Kastermans (beiden lid van de voormalige rekenkamer Haren) en de raadsleden Mariska Sloot, Geeske de Vries, Berndt Benjamins

en Martijn van der Glas. De commissie werd vanuit de griffie ondersteund door secretaris Peter Kommerij.

Van het beschikbare budget van € 80.000 is in 2018 een bedrag van € 44.250 besteed en wel als volgt:

Onderzoek kapbeleid (uitgevoerd door de twee externe leden)	€ 9.380
Onderzoek onderhoud Vensterscholen (uitgevoerd door bureau Metafoor), eerste deel (tweede deel volgt in 2020)	€ 10.250
Vergoeding voorzitter	€ 9.000
Vergoeding overige externe leden	€ 12.000
Contributie NVRR	€ 1.215
Bureaunkosten	€ 2.405
Totaal	€ 44.250

Mocht u vragen of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit jaarverslag, dan kunt u zich uiteraard tot de Rekenkamer wenden via onderstaande contactgegevens.

Rekenkamer gemeente Groningen

Secretariaat:

Postbus 20.001

9700 PB Groningen

tel. 050 – 367 7727

e-mail: rekenkamercommissie@groningen.nl

website: <https://gemeenteraad.groningen.nl/rekenkamer/>

uitgave: maart 2020